

NOLA SUSTATU HEZKIDETZA ESKOLAN

Luixa Reizabal Arruabarrena

GAIAK

1. ZATIA:

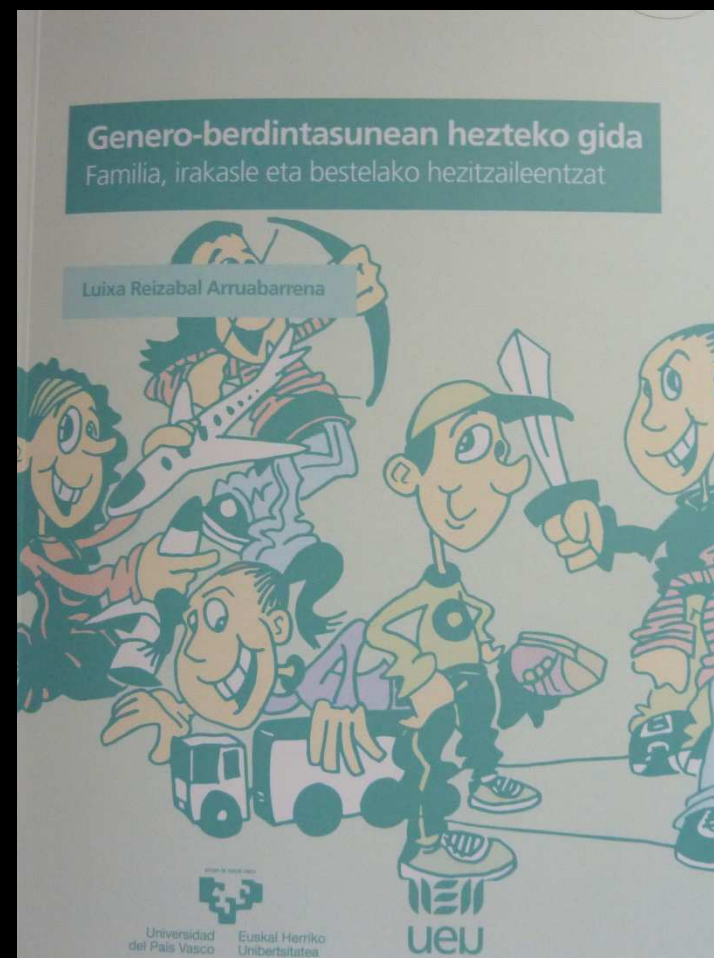
Eskolak sexismoa transmititzeko dituen moduak.

2. ZATIA:

Eskolak berdintasuna bultzatzeko egin beharreko aldaketak.

BIBLIOGRAFIA

- Reizabal, L.(2015):
Genero-berdintasunean hezteko gida familia, irakasle eta bestelako hezitzaileentzat.
Bilbo:UEU eta EHU.

ESKOLAK SEXISMOA TRANSMITITZEKO DITUEN MODUAK

- Curriculum formala.
- Ezkutuko curriculumua.

CURRICULUM FORMALA

1. Edukiak.
2. Irakasgaien lehentasuna.
3. Irakasgaien edukiak jorratzeko modua.
4. Hezkuntza afektibo-sexuala.
5. Kirolaren eredua.
6. Didaktika eta irakaskuntza metodologia.
7. Hezkuntza-materialak.
8. Ebaluazioa.

"LA FLOR MÁS BONITA" (I)

Allá por el año 250 A.C., en China, un príncipe iba por ser coronado emperador, pero de acuerdo con la ley, debía casarse. Así, decidió hacer una competición entre las muchachas de la corte para ver quién sería digna de su propuesta. Al día siguiente, el príncipe anunció que recibiría a todas las pretendientes y lanzaría un desafío. Una mujer que servía en el palacio hacía muchos años, escuchó los comentarios sobre los preparativos. Sintió tristeza porque sabía que su joven hija estaba enamorada del príncipe. Al llegar a la casa y contar los hechos a la joven, se asombró al saber que ella quería presentarse como pretendiente. La mujer le preguntó: «¿Hija mía, que vas a hacer allá? Todas las muchachas más bellas y ricas de la corte estarán allí. Sácate esa idea insensata de la cabeza. Sé que debes estar sufriendo, pero no hagas que el sufrimiento se vuelva locura». Y la hija respondió: «No, querida madre, no estoy sufriendo y tampoco estoy loca. Yo sé que jamás seré escogida, pero es mi oportunidad de estar por lo menos un momento cerca del príncipe. Eso me hará feliz». Por la noche la joven llegó al palacio. Allí estaban todas las muchachas más bellas, con las más bellas ropas y joyas y con las más determinadas intenciones. El príncipe anunció el desafío: «Daré a cada una de ustedes una semilla. Aquella que me traiga la flor más bella dentro de seis meses será elegida por mí».

“LA FLOR MÁS BONITA” (II)

El tiempo pasó y la dulce joven, como no tenía mucha habilidad en las artes de la jardinería, cuidaba con mucha paciencia y ternura de su semilla. Pasaron tres meses y nada brotó. Cada día veía más lejos su sueño, pero su amor era más profundo. Cuando pasaron los seis meses nada había brotado. Consciente de su esfuerzo y dedicación, la muchacha le comunicó a su madre que, sin importar las circunstancias, ella regresaría al palacio en la fecha y hora acordadas sólo para estar cerca del príncipe por unos momentos más. Y allí se presentó con su vaso vacío. El resto de las pretendientes tenían una flor, cada cual más bella, de las más variadas formas y colores. Ella estaba admirada. Nunca había visto una escena tan bella. Finalmente, llegó el momento esperado y el príncipe observó a cada una de las pretendientes con mucho cuidado y atención. Después de pasar por todas, una a una, anunció su resultado: Aquella bella joven con su vaso vacío sería su futura esposa. Todos los presentes tuvieron las más inesperadas reacciones. Nadie entendía por qué había escogido justamente a aquella que no había cultivado nada. Entonces, con calma el príncipe explicó: «Ella fue la única que cultivó la flor que la hizo digna de convertirse en emperatriz: la flor de la honestidad. Todas las semillas que entregué eran estériles».

ESKOLAK SEXISMOA TRANSMITITZEKO DITUEN MODUAK

- Curriculum formala.
- ***Ezkutuko curriculum.***

EZKUTUKO CURRICULUMA

1. Diziplina.
2. Balioak eta gaitasunak.
3. Itxaropenak.
4. Tratuak .

EZKUTUKO CURRICULUMA

1. Diziplina.
2. Balioak eta gaitasunak.
3. Itxaropenak.
4. Tratuak .
5. Apaingarriak eta koloreak.
6. Espazioaren antolaketa.
7. Lanbide-orientazioa.
8. Mintzairaren erabilera.

MINTZAIRAREN ERABILERA: ARIKETA

- «Kamioi-gidaria joan da fabrika batera, hustu du zeraman karga, hartu du berria eta alde egin du».
- «Pérez tenía un hermano. El hermano de Pérez murió. Sin embargo, el hombre que murió nunca tuvo un hermano».

MINTZAIRAREN ERABILERA SEXISTA

1. Maskulinoa generiko gisa (hitanoa).
2. Emakumeak gizonen mendeko edo jabego moduan tratatzea.
3. Tratu-ezberdintasunak.
4. "Emakumea"/"Mujer" emakume guztiak izendatzeko.
5. Emakumeen aipamen asimetrikoa.
6. Sexuaren araberako ezaugarriak.
7. Hitzen arteko asimetria.
8. Jauzi semantikoa.
9. Androzentrismoa.
10. Izen-abizena(k).
11. Esaerak, irainak eta biraoak.

GAIAK

1. ZATIA:

Eskolak sexismoa transmititzeko dituen moduak.

2. ZATIA:

Eskolak berdintasuna bultzatzeko egin beharreko aldaketak.

ESKOLAK BERDINTASUNA BULTZATZEKO EGIN BEHARREKO ALDAKETAK

CURRICULUM FORMALA

1. Edukiak.
2. Irakasgaien lehentasuna.
3. Hezkuntza afektibo-sexuala.

HEZKUNTZA AFEKTIBO-SEXUALA

- Afektuzko eta konfiantzazko giroa.
- Naturaltasuna.
- Eredu egokia eskaini.
- Sexu-joera orori buruzko informazioa eta errespetua sustatzeko jarduerak.
- Gorputzari eta sexualitateari buruzko mintzairaren erabilera ez sexista.
- Norbere zein besteen gorputza ezagutzen eta estimatzen irakatsi:
 - a) Gorputz atalak: esperientziak/sentimenduak izendatu.
 - b) Gorputz-aniztasuna onartu/balioetsi.
 - c) Aldaketa anatomikoak.
 - d) Gorputzaz gozatzeko espazioak.
 - e) Osasuna zaindu.
 - f) Amodioaren ikusmolde hezkidetzailea.
 - g) Arriskuei buruzko informazioa.
 - h) Arazoak atzematen irakatsi.

ESKOLAK BERDINTASUNA BULTZATZEKO EGIN BEHARREKO ALDAKETAK

CURRICULUM FORMALA

1. Edukiak.
2. Irakasgaien lehentasuna.
3. Hezkuntza afektibo-sexuala.
4. Irakaskuntza metodologia.

AUTORITATE-EREDU BERRIA

- Konfiantza, errespetua eta zintzotasuna.
- Konfiantza giroa.
- Afektua eta txaloa.
- Garrantzitsuak dira.
- Irakaskuntza-metodologia aktiboak.
- Ulertzen saiatu.
- Hezkuntza-harremana ez oinarritu boterean eta indarkerian.
- Autoritate-irudi bihurtzen saiatu.
- Zintzo jokatu.
- Entzun eta ikasi.
- Egia.
- Parte-hartzea.

ESKOLAK BERDINTASUNA BULTZATZEKO EGIN BEHARREKO ALDAKETAK

CURRICULUM FORMALA

1. Edukiak.
2. Irakasgaien lehentasuna.
3. Hezkuntza afektibo-sexuala.
4. Irakaskuntza metodologia.
5. Hezkuntza-materialak.

HEZKUNTZA-MATERIALAK

- Baztertu/modu kritikoan erabili sexismoa eta heteronormatibotasuna sustatzen dituztenak.
- Emakumeen ekarpenak.
- Azpimarratu haien jakinduria, ardura...
- Sexu-aniztasuna .
- Balioetsi tradizionalki emakumeek egin dituzten lanak.
- Zainketa-lanen garrantzia.
- Irudi ez estereotipatuak.
- Mintzaira ez-sexista.

ESKOLAK BERDINTASUNA BULTZATZEKO EGIN BEHARREKO ALDAKETAK

CURRICULUM FORMALA

1. Edukiak.
2. Irakasgaien lehentasuna.
3. Hezkuntza afektibo-sexuala.
4. Irakaskuntza metodologia.
5. Hezkuntza-materialak.
6. Ebaluazioa.

EBALUAZIOA

- Testuen edukia ez-sexista eta ez-estereotipatua.
- Irudiak.
- Mintzaira.
- Kalifikazioa.
- Ebaluazio-irizpideak.

ERAGIKETA MATEMATIKOAK

Idatzi kasu bakoitzean dagoen zenbakia edo ikur matematikoa eragiketak betetzeko

3	+	2	+	1	=	6
	+		+		+	
4	+	6	-	3	=	7
:	-		-		-	
6	-	3	+	2	=	5
=	=	=	=	=	=	=
2	+		+	1	=	8

Egilea: Toni Miquel Mollà
toniclic@retemoiles

Itzulpena: Blanco Berge
C.P. Crist de la Pau (Sant Joan d'Alacant)

ESKOLAK BERDINTASUNA BULTZATZEKO EGIN BEHARREKO ALDAKETAK

CURRICULUM FORMALA

1. Edukiak.
2. Irakasgaien lehentasuna.
3. Hezkuntza afektibo-sexuala.
4. Irakaskuntza metodologia.
5. Hezkuntza-materialak.
6. Ebaluazioa.

EZKUTUKO CURRICULUMA

1. Balioak eta gaitasunak.
2. Diziplina.

DIZIPLINA DEMOKRATIKOA: ARAUAK ZEHAZTEKO PROZESUA

- Arauak berrikusi.
- Arauen premiaz kontzientziatu.
- Arauak eta ondorio hezigarriak.
- Negoziatu/adostu.
- Araudiaren berrikusketa.

ESKOLAK BERDINTASUNA BULTZATZEKO EGIN BEHARREKO ALDAKETAK

CURRICULUM FORMALA

1. Edukiak.
2. Irakasgaien lehentasuna.
3. Hezkuntza afektibo-sexuala.
4. Irakaskuntza metodologia.
5. Hezkuntza-materialak.
6. Ebaluazioa.

EZKUTUKO CURRICULUMA

1. Balioak eta gaitasunak.
2. Diziplina.
3. Hezitzaileen jokabidea eta jarrera.

JOKABIDE EREDUGARRIA IZATEKO HEZKUNTZA-JARRAIBIDEAK

- Lanen banaketa.
- Eskaera.
- Tratua.
- Neska/mutil izateko eredu asko.
- Iritziek balio bera.
- Esaerak.
- Mintzaira.
- Indarkeriarik zein mehatxurik ez.
- Emozioak.
- Gurasoekin harremana.
- Lan guztiei balio bera.

ESKOLAK BERDINTASUNA BULTZATZEKO EGIN BEHARREKO ALDAKETAK

CURRICULUM FORMALA

1. Edukiak.
2. Irakasgaien lehentasuna.
3. Hezkuntza afektibo-sexuala.
4. Irakaskuntza metodologia.
5. Hezkuntza-materialak.
6. Ebaluazioa.

EZKUTUKO CURRICULUMA

1. Balioak eta gaitasunak.
2. Diziplina.
3. Hezitzaileen jarrera eta jokabidea.
4. Apaingarriak eta koloreak.
5. Espazioaren antolaketa eta erabilera.

ESPAZIOEN ANTOLAKETA ETA ERABILERA

- Kokapena.
- Altzari mugigarriak.
- Espazioak sortu.
- Edukizko ikasgelak.
- Talde-lana.
- Txukuntasuna.
- Irudi, kartel etab. hezkidetzaileak.
- Jolastoki parekidea.
- Jolastoki eredu berriak.

ESKOLAK BERDINTASUNA BULTZATZEKO EGIN BEHARREKO ALDAKETAK

CURRICULUM FORMALA

1. Edukiak.
2. Irakasgaien lehentasuna.
3. Hezkuntza afektibo-sexuala.
4. Irakaskuntza metodologia.
5. Hezkuntza-materialak.
6. Ebaluazioa.

EZKUTUKO CURRICULUMA

1. Balioak eta gaitasunak.
2. Diziplina.
3. Hezitzaileen jarrera eta jokabidea.
4. Apaingarriak eta koloreak.
5. Espazioaren antolaketa eta erabilera.
6. Lanbide-orientazioa.

LANBIDE-ORIENTAZIOA

- Lanbideetan bereizketarik ez.
- Lanbidea askatasunez aukera dezaten sustatu.
- Segregazio horizontalaren inguruko informazioa.
- Diskriminazioa lanaren eremuan.
- Uztartu bizitza- eta lanbide-orientazioak.
- Emakumeen egoera lanaren eremuan.
- Etxeko eta etxetik kanpoko lanak.
- Emakumeei esleitu ohi zaizkien lanen garrantzia.
- Lanbideetarako beharrezko diren gaitasunak,...
- Diskriminazio sexista eta homofobia azaldu.
- Sahiestu komentario sexistak, homofoboak,...

ESKOLAK BERDINTASUNA BULTZATZEKO EGIN BEHARREKO ALDAKETAK

CURRICULUM FORMALA

1. Edukiak.
2. Irakasgaien lehentasuna.
3. Hezkuntza afektibo-sexuala.
4. Irakaskuntza metodologia.
5. Hezkuntza-materialak.
6. Ebaluazioa.

EZKUTUKO CURRICULUMA

1. Balioak eta gaitasunak.
2. Diziplina.
3. Hezitzaileen jarrera eta jokabidea.
4. Apaingarriak eta koloreak.
5. Espazioen antolaketa eta erabilera.
6. Lanbide-orientazioa.
7. Eskolaz kanpoko jarduerak.

ESKOLAZ KANPOKO JARDUERAK

- Sustatu kirol eredu hezkidetzailea eta saihestu androzentrikoa.
- Zabaldutako eskaintza.
- Ekidin nesken eta mutilen arteko konparaketak.
- Erasoak ekidin.
- Sustatu integrazioa.
- Erlazionatu jarduerak fisikoa osasunarekin.
- Lanen banaketa parekidea.
- Zailtasun-maila ezberdineko jarduerak progresiboki proposatu.
- Lankidetzaren jarduerak.
- Baliabide didaktikoak.

ESKOLAK BERDINTASUNA BULTZATZEKO EGIN BEHARREKO ALDAKETAK

CURRICULUM FORMALA

1. Edukiak.
2. Irakasgaien lehentasuna.
3. Hezkuntza afektibo-sexuala.
4. Irakaskuntza metodologia.
5. Hezkuntza-materialak.
6. Ebaluazioa.

EZKUTUKO CURRICULUMA

1. Balioak eta gaitasunak.
2. Diziplina.
3. Hezitzaileen jarrera eta jokabidea.
4. Apaingarriak eta koloreak.
5. Espazioen antolaketa eta erabilera.
6. Lanbide-orientazioa.
7. Eskolaz kanpoko jarduerak.
8. Ikastegiaren antolaketa.
9. Mintzairaren erabilera.

MINTZAIRAREN ERABILERA HEZKIDETZAILEA

1. Ez erabili maskulinoa generiko gisa.
2. Hitanoaren erabilera ez-sexista.
3. Ez erabili forma orokorrik sexu jakin bati buruz hitz egiteko.
4. Ekidin emakumeak gizonen mendeko edo jabego moduan tratatzea.
5. Ez egin sexuaren arabera tratatu-ezberdintasunik.
6. Erabili plurala emakumezko/gizonezko guztiak izendatzeko.
7. Gizon eta emakumeen aipamen simetrikoa.
8. Pertsonaren arabera ezaugarriak.
9. Ekidin androzentrismoa.
10. Izen-abizenak.
11. Ekidin sexistak edo homofoboak diren esakerak, irainak eta biraoak.
12. Pertsonak izen, abizen, kargu edo lanbidez identifikatu.

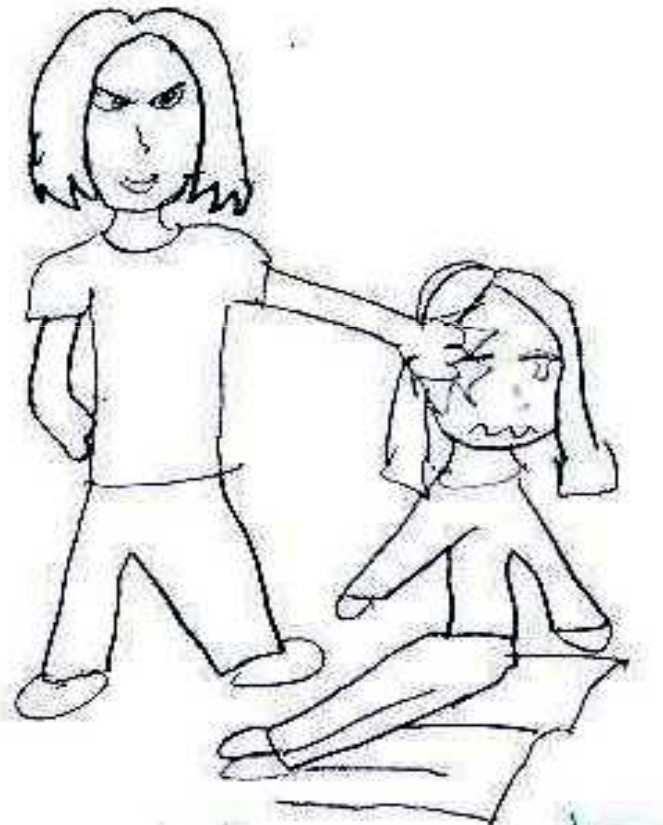
ESKOLAN HEZKIDETZA SUSTATZEKO BALIABIDEAK

- Hezkuntza-jarraibideak.
- Teknikak.

TEKNIKAK

- ◉ Ipuinak.
- ◉ Hitzaldiak.
- ◉ Marrazkiak:
 - Norberak egindakoak.
 - Besteek egindakoak.
- ◉ Jolasak:
 - Sinbolikoa.
 - Lankindetza-jolasa.
 - Antzezpenak.
- ◉ Rolen antzezpena.
- ◉ Eztabaidak.
- ◉ Abestiak.
- ◉ ...

BALIABIDEAK

- Hezkuntza-jarraibideak.
- Teknikak.
- Esku-hartze programak.

ESKU-HARTZE PROGRAMAK DISEINATU, APLIKATU ETA EBALUATZEKO FASEAK (I)

Faseak	Kontuan hartu beharreko alderdiak
Testuingurua eta haren beharrak aztertu	• Testuinguruaren ezaugarriak aztertu. • Beharrak aztertu.
Programa planifikatu	• Programak zer arlotan esku hartuko duen zehaztu. • Esku hartuko duten eragileak zehaztu. • Esku-hartzearen hartzaileak zehaztu. • Helburu orokorrak zehaztu. • Hartzaileengan espero diren lorpenak zehaztu. • Diseinu orokorra: esku hartzeko erabiliko den estrategia; non egingo diren saioak; erabiliko diren teknikak eta antzekoak zehaztu.

ESKU-HARTZE PROGRAMAK DISEINATU, APLIKATU ETA EBALUATZEKO FASEAK (II)

Programa diseinatu	• Edukiak eta helburu zehatzak. • Jarduera zehatzak. • Denboran antolatu esku-hartzea (kronograma egin). • Programa gauzatzeko beharrezkoak diren giza baliabideak zein materialak zehaztu. • Erabilgarri dauden baliabideak antolatu. • Falta diren baliabideak bilatu. • Parte-hartzaileak inplikatzeari lortu. • Esku-hartzea aplikatuko duten eragileentzat formazio-programa garatu.
Programa gauzatu	• Esku-hartze programa aplikatu. • Jardueren jarraipena (zuzena zein zeharkakoa) egin. • Programa gauzatzen ari denean, erabakiak hartu.

ESKU-HARTZE PROGRAMAK DISEINATU, APLIKATU ETA EBALUATZEKO FASEAK (II)

Programa ebaluatu

- Ebaluazioak ebaluatuko duena zehaztu.
- Ebaluazioa diseinatu.
- Ebaluazioa egiteko teknikak zehaztu.
- Ebaluaziotik lortutako datuak aztertzeko teknikak aukeratu.
- Ebaluazioa egin.
- Ebaluazioaren emaitzak jakinarazi.